

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)	§ 35	20.11.2017
Maakuntahallitus	§ 173	27.11.2017

Woodpolis 2020

MYR § 35

Hakijan edustaja kehitysjohtaja Tapani Kiiskinen tulee kokouksen alkuun esittelemään hankkeen.

Hakijana on Kuhmon kaupunki yhteyshenkilönään kehitysjohtaja Tapani Kiiskinen.

Hanke pohjautuu vuosina 2015-2017 toteutetun Kantolan alueen kestävä kehittäminen -hankkeen (A71246) esille nostamiin keskeisiin alueellisiin kehittämistoimenpiteisiin. Hankkeen tuloksena syntyi mm. Kantolan alueen strateginen visio ja master plan, alueen yritysten sivuvirtaselvitys sekä digitalisaatioselvitys.

Hanketta on suunniteltu yhteistyössä alueen yritysten kanssa ja heiltä on kasattu toimenpideluetteloa mahdollisista yhteisistä kehitystoimenpiteistä alueelle. Kantolan alueen johtoryhmä (yritysten edustajat) on myös käynyt läpi hankesuunnitelmaa ja nostanut esille keskeisiä kehitystoimenpideajatuksia.

Kantolan alueella on ainutlaatuinen puutoimialan toimijoiden keskittymä, jossa on osaamista monelta eri puutuotealan saralta (saha-teollisuus, ikkunateollisuus, hirsiteollisuus, CLT-teollisuus, höyläteollisuus jne.). Puuteollisuuden keskittyminen tiiviille alueelle antaa alueen jatkokehittämiselle monia mahdollisuuksia. Yksikertaisimmillaan tämä tarkoittaa logistiikan yhteensovittamista ja minimoimista. Keskittymä synnyttää erilaisia sivuvirtoja ja mahdollistaa niiden paikallisen hyödyntämisen. Yhteinen sijainti mahdollistaa yhteisiä tiloja ja hankintoja. Yhteinen sijainti mahdollistaa myös yhteisten toimintojen ja operaattoreiden käyttämisen.

Hankkeen aikana keskitytään aktivoimaan alueen yrityksiä omaan kehitykseen, digitalisaation hyödyntämiseen puutuoteteollisuudessa sekä puutuoteteollisuuden sivuvirtojen parempaan alueelliseen hyödyntämiseen. Woodpolis-organisaation rooli on myös muutoksessa, koska toimintaympäristö on muuttunut sekä organisaation toimintamalli vaatii muutoksia.

Älykkäästi erikoistunut Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusalue pystyy toimimaan tehokkaasti kaukana päämarkkinoista. Alue kehittyy, uusia yrityksiä sekä työpaikkoja syntyy ja yritysten liikevaihto kasvaa. Alueelle syntyy 2020 mennessä uusia työpaikkoja 50-70kpl

sekä alueen yritysten liikevaihto kasvaa 70-100 M€, alueelle syntyy uusia yrityksiä 4kpl.

Alueen yritykset panostavat kehitykseen myös omien yritysکوhtaisen kehityshankkeiden myötä. Vientikauppa kasvaa ja tehostuu uusien menetelmien myötä (mm. digitalisaatio) ja uusia vientimarkkinoita löytyy erikoistumisen kautta. Alueen yritysten vientikauppa kasvaa 50% (pl. sahateollisuus). Woodpoliksen rooli alueen yhteisenä kehittäjänä ja asiantuntijaorganisaationa kasvaa ja sen vaikutukset näkyvät myös yritysکوhtaisesti selkeämmin.

Tavoitteena on, että Woodpolis toimii puurakentamisen arvoketjun erityisosajana aina suunnittelusta tuotantoon ja työmaalle. Kantolan puutuoteteollisuusalue on tulevaisuudessa yksi tehokkaimmista älykkäästi erikoistuneista puutuoteteollisuuskeskittymistä.

Hankkeen tähtäin on kehittää Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusalueita siten, että alueesta syntyy älykkäästi erikoistunut puutuoteteollisuusalue. Tehokkaasti toimivassa kokonaisuudessa yritykset pystyvät tekemään jatkossa paremmin yhteistyötä tiiviillä alueella ja alueelle syntyy uusia palveluita tehokkaan yhteistoiminnan tehostamiseksi. Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusalue kuluttaa energiaa vähemmän kuin se tuottaa. Hanke selvittää alueen kehittämistä ekologiseksi tuotantoalueeksi, joka osaltaan lisää alueen erikoistumista sekä onnistuessaan houkuttelee alueelle sellaisia yrityksiä joille ekologinen tuotanto on vaatimus (esim. Aasian vientikauppa).

Hanke koostuu viidestä työpaketista:

TP1 Kantolan puutuoteteollisuusalueen aluekehitys (Woodpoliksen toimintaympäristö, yritysyehtistyön tiivistäminen, uudet liiketoiminta-avaukset)

Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalue on keskittynyt puurakentamisen komponenttien valmistukseen sekä syntyvien sivuvirtojen ja-lostamiseen. Alue on jatkuvan kehityksen myötä jatkuvassa muutostilassa ja muutokseen on reagoitava. Uusilla linjauksilla alueesta kehitetään yhteistyössä yritysten kanssa houkutteleva, ekologinen puutuoteteollisuuden malliteollisuusalue, jossa yritysten on hyvä ja turvallinen toimia sekä kasvattaa liiketoimintaa.

- Kehitetään Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusalueesta älykkäästi erikoistunut keskittymä
- Kehitetään tuotantoarvoketjun tehostamista
- Tehdään ekologisen tuotantoalueen selvitys

TP2 puutuoteteollisuuden sivuvirrat

Alueella syntyy puutuoteteollisuuden sivuvirtoja merkittäviä määriä. Näiden sivuvirtojen järkevää paikallinen hyödyntäminen parantaa ole-massa olevien yritysten toimintamahdollisuuksia sekä luo uutta liike-toimintaa alueelle. Esim. CLT-sivuvirtojen (hukkapalojen) murskaa-minen ja polttaminen on helppo ratkaisu, mutta samalla menetetään todella suuri liiketoimintapotentiali niiden järkevään hyödyntämi-seen.

Hyödynnetään Kantolan alueen kestävä kehittäminen sekä Bridges hankkeiden tekemiä sivuvirtaselvityksiä, ja edesautetaan näiden sel-vitysten pohjalta uuden sivuvirtojen jatkojalostuksen syntymistä alu-eelle

- Hankitaan tarvittavaa lisätietoa sivuvirtojen jatkojalostukseen liittyen jotta uutta liiketoimintaa syntyisi alueelle
- Tehdään sivuvirtojen hyödyntämisen teknologiaan liittyvä selvitys-matka (Eurooppa)

TP3 digitalisaatio

Digitalisaation mahdollisuudet ovat suuret, mutta uskallus uusien modernien ratkaisujen käyttöönottoon hyvin perinteisellä puuteolli-suusalalla on hidasta. Tunnistettujen ratkaisujen avulla yritykset pys-tyvät tehostamaan toimintaansa, kasvattamaan liikevaihtoaan sekä saamaan osaavaa työvoimaa erityisesti toimihenkilöpuolelle.

- Toteutetaan Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalueen digiloik-ka, olemassa olevien ratkaisujen yrityskehittäminen
- Selvitetään asiakasrajapinnan parhaat hyödyntämisen mahdollisuu-det, myynti/markkinointityökalut
- Kehitetään yhteisen teollisuusalueen parhaat resurssihyödyt mah-dollistavat uudet ratkaisut, esim. trukkipalvelu jne.
- Toteutetaan Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalueen digitali-saatio työpajat yhteistyössä kehitysorganisaatioiden, tutkimus- ja op-pilaitosten kanssa

TP4 vienti

Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalueelta viedään tällä hetkellä ulkomaille mm. sahatavaraa, höylätuotteita, pyöröhirsituotteita sekä kuivikelastua. Erityisesti CLT:n maailmanmarkkinat ovat valtavat se-kä laadukkaiden suomalaisesta puutavarasta valmistettujen kompo-nenttien mahdollisuudet vientikaupassa ovat hyvät.

Alueen yritysten vahvuus vientikaupassa on erittäin hyvä laatu, ei niinkään volyyymi joten kohdennetun markkinan löytäminen on tär-keää.

- Toteutetaan erityisesti puurakentamisen komponenttien vientiselvitysmatka, fokus rakennusteollisuuden komponenteissa (ei sahatavara) (Lähi-Itä, Aasia)
- Toteutetaan erityisesti puurakentamis- ja puutuoteteollisuusosaamisen vientiselvitysmatka (Lähi-Itä, Aasia)

TP5 tuotekehitys, 18 uutta kohdetta (aluerakentaminen, julkinen puurakentaminen, uudet tuotemahdollisuudet)

Alueen yritykset tarvitsevat tukea tuotekehitystoimenpiteisiin ja Woodpolis on resurssiensa puitteissa pyrkinyt tarjoamaan tukea koko olemassaolonsa ajan.

Aluekehitys sekä markkinakehitys vaatii yrityksiltä entistä vahvempaa tuotekehityspanostusta ja hanke pystyy tarjoamaan pientä lisäapua tähän tarpeeseen.

- Toteutetaan puun erikoistyöstöratkaisuihin (CLT, liimapuu yms.) liittyvä selvitysmatka (Eurooppa)
- Toteutetaan puun käyttöön liittyviä opintomatkoja Suomessa (3kpl)
- Toteutetaan aluerakentamiskohteiden toteuttamisselvitys
- Ympäristövastuullisen julkisen puurakentamisen selvitys, case Tuupalan puukoulu Kuhmo

Hankkeen suunniteltu toteutusaika hakemuksen mukaan on 1.1.2018-31.12.2020 ja kokonaiskustannusarvio on 765 167 €, johon haetaan TL 2 EAKR/valtion rahoitusta 535 617 € (70 %).

Hankkeen kustannusarvio:

Palkkakustannukset	399 000 €
Ostopalvelut	270 407 €
Flat rate 24 % palkkakustannuksista	95 760 €
Yhteensä	765 167 €

Hankkeen rahoitussuunnitelma:

EAKR/valtio TL 2	535 617 €	(70 %)
Kuntien rahoitus	171 050 €	(22,35 %)
Yksityinen rahoitus	58 500 €	(7,65 %)
Yhteensä	765 167 €	(100 %)

Kainuun liiton hanketiimi käsitteli asiaa kokouksessaan 10.11.2017 ja puolsi hankkeen rahoittamista.

MYR sihteeristö käsitteli hankeasiaa kokouksessaan 13.11.2017 Käytiin keskustelut hankkeesta. Todettiin, että voisiko tämä hanke olla vähähiilinen.

Puollettiin hankkeen rahoittamista esityksen mukaisesti ja todettiin, että ei siirretä vähähiiliseksi hankkeeksi, koska hanke on laajemmin ajateltuna yritysten innovaatiotoiminnan vahvistamiseen liittyvä hanke.

Hanke on rakennerahasto-ohjelman toimintalinjan 2. Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen ja erityistavoitteen 5.1. Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen mukainen.

Hanke tukee Kainuun maakuntaohjelman 2014-2017 toimintalinjaa 1.2 Osaaminen ja käytännönläheinen innovaatiotoiminta sekä 1.2.1 Uusiutuva energia ja energiatehokkuus ja 1.2.2 Osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen. Kyseisten teemojen kärkitoimenpiteitä ovat aluelähtöisten osaamis- ja innovaatio- sekä teknologiakeskittymien ja yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen sekä pilotoinnit ja kokeilut. Hanke edistää näitä tavoitteita yritysten ja kehittämisorganisaatio Woodpoliksen yhteistyönä.

Hanke tukee Kainuun älykkään erikoistumisen painotuksia 2014-2017 erityisesti kohdassa 5.2.2 biotalouden biojalostus, bioenergia sekä puutuoteteollisuus ja puurakentaminen. Hankkeen kautta yhdistetään kyseisiä älykkään erikoistumisen tavoitteita ja toimenpiteitä.

Erillisliitteenä valintaesitys, jossa tarkemmin on kerrottu hankkeesta ja rahoittamisen perusteluista.

Lisätietoja hankkeesta antaa vs. aluekehitysjohtaja Paula Karppinen, puh. 044 710 0867.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) puoltaa hankkeen rahoittamista. Asia menee maakuntahallituksen käsittelyyn.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

MH § 173
27.11.2017

Erillisliite nro 1.

Hanketta tulee kokoukseen esittelemään hakijan edustaja kehitysjohjtana Tapani Kiiskinen.

Lisätietoja hankkeesta antaa vs. aluekehitysjohtaja Paula Karppinen, puh. 044 710 0867, sähköposti etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään rahoituspäätöksen seuraavin ehdoin:

Maakuntahallitus päättää myöntää Woodpolis 2020 hankkeelle TL 2 EAKR/valtion rahoitusta 70 %, kuitenkin enintään 193 795 € jäljempänä olevien rahoitussuunnitelmien osina.

Vuosien 2019 ja 2020 maakuntahallitus valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään erikseen rahoituspäätöksen hankkeen edistymisen mukaan.

Hankkeen rahoitussuunitelma:

	2018 Kuitenkin € enintään %	
EAKR TI 2	128 675	46,18
Valtion rahoitus	65 120	23,82
Kuntarahoitus	63 555	22,35
Yksityinen rahoitus	19 500	7,65
Yhteensä	276 849	100,00

Hankkeelle hyväksyttävät kulut:

	2018	2019	2020	Yhteensä
	€	€	€	€
Palkkakustannukset	133 000	133 000	133 000	399 000
Ostopalvelut	111 929	113 605	44 873	270 407
Flat rate 24 % palkkakustannuksista	31 920	31 920	31 920	95 760
Yhteensä	276 849	278 525	209 793	765 167

EAKR/valtionrahoitusta voidaan käyttää aikavälillä 1.1.2018-31.12.2020 hankkeelle hyväksyttävien projektisuunnitelmaa toteuttavien kulujen kattamiseen.

Maakuntahallitus:

Kehitysjohtaja Tapani Kiiskinen Kuhmon kaupungilta esitteli Woodpolis -hanketta.

Maarit Rauhala ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Otteet

Oili Paloniemi